

Előfizetési árak:
 Évesre 10 frt — kr.
 Félévesre 5 „ — „
 Negyedévesre 2 „ 50 „
 Egy hónapra 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben.
 hová az előfizetések és a lap széltünetére vonatkozó fölzo-
 lások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-6. szám
 I. EMBELT
 hová a lap szállási részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adódnak

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl

Mi boldog polgárok.

Pécs, 1895. november 8

(* *) A mult hó elején lefolyt ünnepségek alkalmából nekünk is volt szerencsénk amolyan kisebb kaliberű miniszterjáráshoz. Azóta miniszterreink sűrűn utazgatnak a hazában szerteszét, fölhasználnak minden legkisebb alkalmat a vizitelésre. Valószínű, hogy ők maguk apostolkodásnak képzelik ezt, persze nem az ország érdekében, hanem a szabadelvű párt érdekében, mely szerintük az ország.

Honboldogító kormányaink alatt odajutottunk, hogy amit a szabadelvű párt, vagy rövidebben: szabadelvű-klub akar, az történik Magyarországon immár husz esztendő óta és így tulajdonképpen nem is szerénytelenség, ha a vándor-miniszterek azt hirdetik keleten, nyugaton, délen és északon, megyei és városi területeken, pezsgős és nem pezsgős bankettekben, hogy a szabadelvű párt az, a melyet minden magyar embernek támogatni kell haláláig — ha élni akar.

Bizony hazugok és igazságtalanok azok az ellenzéki hírlapok, — mondják a fazék-párton — midőn napról-napra hirdetik, hogy ebben a szeretett hazában, a társadalom összes rétegeiben elégtelenség, számos vidéken inség, nyomor; a gazdaság, kereskedelem és ipar pang, a közigazgatás rossz, az önkormányzat hazugság, az igazságszolgáltatás drága és késedelmes. Lehet, hogy vannak elégtelenségek, de azok nem számíthatnak, azokra senki sem hederít, az ő rugódásuk, panaszkodásuk, hazafiúi elkeseredettségük, a naponta tapasztalt méltatlanságok miatt való panaszkodásuk: mind lári-fári, a mik az irányadó körök előtt nem jöhetnek tekintetbe.

Mert ebben az országban csak egy párt számít, az rendelkezik itt az egész nemzet élete, vagyona, becsülete fölött, egy szóval: mindennel és pedig úgy, a hogyan neki tetszik. Ez pedig az osztrák-magyar császári és királyi szabadelvű párt. Ez ellen nincs segítség; mert minden alkotmányos intézmény már gyökerében meg van hamisítva, a parlamenttől kezdve az utolsó falu jegyzőjének a megválasztásáig.

Ez a párt aztán a mindenható; mert a korrupció annyira megromította a politikai és társadalmi erkölcsöket, hogy ma már pirulás nélkül,

kihívó szemérmelenséggel tagadhatja meg bárki is vallott politikai elveit; sőt az részestül valódi tisztelet- és mindenféle előnyökben, a ki elvet és pártot cserél, de természetesen csak az, a ki ellenzéki elveit tagadja meg és áttér fokozatosan, vagy egyszerre — a mi sokkal becsületesebb — a kormánypártra.

A ki figyelemmel kísérte a miniszterek utazgatásait, az láthatta, érthette és tudhatta, hogy mit műveltek a hajlongás-, szolgálalkúság-, csúszás-mászásban nemcsak a hatalom jól ismert hivatalos közegei, a kik elvégre is abból élnek, jóllehet némelyek közülök nem a kormány, hanem az adófizető polgárok bizalmának köszönhetik állásukat és fizetésüket, az érezhető legnagyobb elkeseredés tölti el ilyenek láttára minden önértékes polgár egész lényét és azt kell kívánnia magában: Hogysem ily szolgálalkú és a hatalomnak mindenre kész eszközei uralkodjanak felettünk, akkor inkább állítsák vissza a sokkal őszintébb, nyiltabb és olcsóbb Bach-Schmerling uralmat, a melytől a mostani kormányrendszer és hivatalos apparátusa csak abban az egyben különbözik, hogy sokkal drágább, nehezebb és hogy nem német, hanem a magyar nyelv alkalmazásával teszi tönkre a nemzetet.

Nekünk a legcsekélyebb kifogásunk sincs az utazgató miniszterek egyénisége ellen. A politikai rendszert, melynek szolgálatába állottak, gyűlöljük ugyan, mert azt hazánkra nézve kárhuzatosnak tudjuk. Valamennyi minisztert, mint magánembert, kifogástalan, tisztességes gentleman-nek ismerjük, a kik elmennek ide is, oda is, — meghívás folytán, mint nálunk is történt — hogy az ünnepség fényét emeljék. A politikai mellékcélokot tehát ne is kutassuk és tekintsük olybá mindenütt a minisztereket, mint vendégeket. Tehát igen természetes és rendén levő, hogy a hatóságok fejei üdvözöljék őket, mert ez így dukál és ez a kötelességük is.

A higgadt szemlélet nem is ez érinti kellemtlenül ezekben a miniszteri ünneplésekben, hanem az a mód, az a tulhajtott szervilizmus, a tömjénezésben való vetelkedés, melyet nemcsak a hivatalos közegek, de a polgárság különböző rétegei, mindenütt, a hol csak miniszterek megfordulnak, végbevisznek.

Hisz ebben a hyperloyális hódolásban és ünnepletésben még a zseniális és minden ízében valódi magyar államférfi, a nagy teremtő,

alkotó, kezdeményező tehetséggel megáldott, boldogult Baross miniszter sem részestül sehol és soha. Kérdehetjük e helyütt, vajjon a jelenlegi kabinet melyik tagja alkotott valami emeltéreméltót a mai napig? Van-e a mostani kegyelmes uraink közt csak egy is, a ki a legkisebb érdemét is szerezte a haza körül? Hisz az egész kabinet élete nagyon prekárius, és bármelyik kegyelmes ur holnapra épp úgy járhat, mint Szelestei-Festeti. És akkor a mai miniszterek ismét csak visszazállanak a leszerpelt közp-szerűségek ködös régiójába, vagy a teljes ismeretlenségbe, a honnét véletlenül a bársonyszékbe emelkedtek.

Még egy kérdés merülhet föl a kutató elme előtt: vajjon mit is csinálnak voltaképpen vidéken a miniszterek oly tömegesen? Mikor Pécsétt Perczel és Dániel, Kolozsvárott Bánffy és Wlassich, Győrött Erdély, Dániel Aradon megjelentek ünnepieskedés céljából, voltaképpen azzal a hátsó gondolattal mentek ezekre a helyekre, hogy egy-ici-pici kis korteskedést csinálhatnak önmaguknak és hogy kegyesen fogadassák, hogy a magyar városok a kormány lábainál hevernek.

Magában véve azt, hogy a miniszterek elmennek a magyar városok kulturális ünnepeire, hogy megismerjék azokat a vidéki városokat, azoknak ügyeit-bajait, viszonyait, ezt csak helyeselni tudnók. Persze, ez a megismerés még nem meríti ki a célt, a miért mozgósítaniok érdemes magukat a kormány tagjainak. Sűrű utazásaikat csak az indokolhatná, ha a magyar városok jogos igényeinek figyelembevételére és kielégítésére buzditana, vagy még inkább: köteleznék őket a személyes tájékozódás.

Ha komolyan lehetne venni hatásokban és eredményekben is azt a kijelentést, melyet a frázisokban utazó Wlassich Gyula miniszter tett Kolozsvárott a városi küldöttség előtt, mely szerint a miniszter „nem barátja annak az irányzatnak, a mely a fővárosba, mint a mindent elnyelő központba, kívánja a kultura, ipar és kereskedelem összes szálait egytűvé gyűjteni, hanem egy magasabb állameszme érdekében a vidéki városok fejlesztésének minden államférfiu fő gondjának kell lennie” — úgy talán még találnánk valami örvendetest ezekben a miniszteri utazásokban.

De hát megszoktuk már a néha udvarias-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Kaján Kajetán.

(Szomorú humoreszk.)

Főkapitány ur kérem, fogassa el Kaján Kajetánt! Ez az ur még százszorta papakosztább az igazi Papakosztánál! Képzelve csak a nyakamra sikkasztott egy tizenkilenc éves — hajadont.

Félek a következményektől. Drukkolok, akár csak Bánfy ekszelenciás ur, mikor szerdai napon szónokoltatni költetik neki a t. Házban.

Feleségem, hat élő gyereke, anyósom és egy titkos ideálom van. Ezt a bugyellárisom veszélyére és kárára élő gárdát még kevesellette a sors: most egy tizenkilenc éves hajadonnal szaporította a létszámot ez a kujon Kaján Kajetán.

Kétségbe vagyok esve. Attól félek, hogy egy örült pillanatomban beállok az ekeminiszter mellé — államtitkárnak.

Tegnap este a „Keszli botos” kirakata előtt ténferegtem a király-utca sarkán, mikor barátságos mosolylyal egy hórihorgas úr megszólít:

— Szerbusz!

Talán valami özönvíz előtti ismerős, gondolám, és hatványozott nyájassággal feleltem:

— Szerbusz!

— Szép tőled, hogy rám ismertél.
 — Óh kérlek, kitűnő memóriám van; akárcsak egy ma született fajdkakasnak.

— Bravó te gézengúz; még mindig a régi spéci vagy, aki szereti a vicceket. Hehehe! . . . Egyébként hogy vagy öregem? Mióta lakol Pécsétt?

— Innen-onnan ötven esztendeje lesz, hogy születtem s azóta mindig ebben a hepe hupás utcájú világrészben lakozom.

— Igaz is ni, pardon! . . . Majdnem összetévesztettelek más valakivel. Vacsoráztál-e már cimborám?

— Ma még nem. De becses engedelmeddel most hazafelé fogok indulni vacsorálni.

— Szó sincs róla. Az én vendégem leszel ma. Itt vagyok a lányommal a „Lyukas mogyoróba” szállva s ha nem veszed rossz néven: beinvitálalak egy kis kurta vacsorára.

— A kedves lányod is itt van?

— Itt bizony a kis babácska. Eszékre utazom s minden áron velem akart jönni. Ma reggel értünk Pécsre s még az éjjeli vonattal tovább mentünk volna, hacsak veled össze nem hoz a szerencsés véletlen.

Láttam a helyzetet, t. i. hogy nem térhetek ki ismeretlen ismerősöm, illetve jóbarátom szives vendégszeretete elől: egy kiengesztelő sóhajt küldtem haza feleségemhez s megindultunk a Lyukas-Mogyoróba.

A kicsike már a vendéglő éttermében várt bennünket s unalmából megevett hat darab sósperecet.

Vendéglátó cimborám bemutatott neki:

— Jó barátom.

Én olyan mosolygó arcot és bőv-pukkedlit csináltam, mint amelyet Dezső báró szokott csinálni a t. Házban a tomboló ellenségi sorok felé. A kis mádika el volt ragadtatva udvariaságom által a maga mellé ültetve, az est öröme még hamarjában bevágott két sóskitlit.

Aztán étlapot kértem a Sanyi pincértől, melyet a kicsike elé tartva, egynéhány perc múlva pirultan rebegte:

— Én szűz-sültet kérek . . .

Ezzel az egy-két szavával le voltam fegyveresve s tán rögtön szerelmet vallok neki, ha utána nem teszi:

— De sok krumplival! . . .

A krumpli kiábrándított a pillanat estike heves szerelemből. . . Bitang krumpli, fogadd megvetésemet! . . . Képes volnék veled bandage és selyemkötél nélkül az utolsó csepp vérig verekedni! . . .

Aztán mindannyian hosszaláttunk az evésben. Ismeretlen ismerősöm hamarjában három adag foghagymás rostélyost tüntetett el az asztal szinéről; a kis mádika pedig még négy porció assz-sültet és tíz dióspatkócskát örölt meg apró fogaccáival. Erdősen meg voltam győződve, hogy ezek vagy koplaltak Árpád fejedelem kora óta, vagy pedig szemfényvesztésben utazó komédiások. A sör pedig úgy fogyott, hogy két kernyel szakadt meg a fölhorlásban.

Barátom egyszercsak fölállott az asztal mellől:

Előfizetési árak:
 Évi 10 frt — kr.
 Félévi 5 —
 Negyedévi 2 — 50
 Egy óra — 85
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca I. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben.
 hová az előfizetések és a lap széthelyezésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca I. sz. szám
 I. EMBELT
 hová a lap szállítási részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adandók

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl

Mi boldog polgárok.

Pécs, 1895. november 8

(* *) A múlt hó elején lefolyt ünnepségek alkalmából nekünk is volt szerencsénk amolyan kisebb kaliberű miniszterjáráshoz. Azóta miniszterreink sűrűn utazgatnak a hazában szerteszét, felhasználnak minden legkisebb alkalmat a vizitelésre. Valószínű, hogy ők maguk apostolkodásnak képezik ezt, persze nem az ország érdekében, hanem a szabadelvű párt érdekében, mely szerintük az ország.

Honboldogító kormányaink alatt odajutottunk, hogy amit a szabadelvű párt, vagy rövidebben: szabadelvű-klub akar, az történik Magyarországon immár husz esztendő óta és így tulajdonképpen nem is szerénytelenség, ha a vándor-miniszterek azt hirdetik keleten, nyugaton, délen és északon, megyei és városi termekben, pezsgős és nem pezsgős bankettekben, hogy a szabadelvű párt az, a melyet minden magyar embernek támogatni kell haláláig — ha élni akar.

Bizony hazugok és igazságtalanok azok az ellenzéki hírlapok, — mondják a fazék-párton — midőn napról-napra hirdetik, hogy ebben a szeretett hazában, a társadalom összes rétegeiben elégtelenség, számos vidéken inség, nyomor; a gazdaság, kereskedelem és ipar pang, a közigazgatás rossz, az önkormányzat hazugság, az igazságszolgáltatás drága és késedelmes. Lehet, hogy vannak elégtelenségek, de azok nem számitanak, azokra senki sem hederít, az ó rugolódásuk, panaszuk, hazafiúi elkeseredettségük, a naponta tapasztalt méltatlanságok miatt való panaszuk: mind lári-fári, a mik az irányadó körök előtt nem jöhetnek tekintetbe.

Mert ebben az országban csak egy párt számít, az rendelkezik itt az egész nemzet élete, vagyona, becsülete fölött, egy szóval: mindennel és pedig úgy, a hogyan neki tetszik. Ez pedig az osztrák-magyar császári és királyi szabadelvű párt. Ez ellen nincs segítség; mert minden alkotmányos intézmény már gyökerében meg van hamisítva, a parlamenttől kezdve az utolsó falu jegyzőjének a megválasztásáig.

Ez a párt aztán a mindenható; mert a korrupció annyira megrontotta a politikai és társadalmi erkölcsöket, hogy ma már pirulás nélkül,

kihívó szemérmelenséggel tagadhatja meg bárki is vallott politikai elveit; sőt az részesül valódi tisztelet- és mindenféle előnyökben, a ki elvet és pártot cserél, de természetesen csak az, a ki ellenzéki elveit tagadja meg és áttér fokozatosan, vagy egyszerre — a mi sokkal becsületesebb — a kormánypártra.

A ki figyelemmel kísérte a miniszterek utazgatásait, az láthatta, érthette és tudhatta, hogy mit műveltek a hajlongás-, szolgálalküség-, csúszás-mászásban nemcsak a hatalom jól ismert hivatalos közegei, a kik elvégre is abból élnek, jöllehet némelyek közülök nem a kormány, hanem az adófizető polgárok bizalmának köszönhetik állásukat és fizetésüket, az érezhető legnagyobb elkeseredés tölti el ilyenek láttára minden önértetes polgár egész lényét és azt kell kívánnia magában: Hogysem ily szolgálalkü és a hatalomnak mindenre kész eszközei uralkodjanak felettünk, akkor inkább állítsák vissza a sokkal őszintébb, nyiltabb és olcsóbb Bach-Schmerling uralmat, a melytől a mostani kormányrendszer és hivatalos apparátusa csak abban az egyben különbözik, hogy sokkal drágább, nehezebb és hogy nem német, hanem a magyar nyelv alkalmazásával teszi tönkre a nemzetet.

Nekünk a legesekelebb kifogásunk sincs az utazgató miniszterek egyénisége ellen. A politikai rendszert, melynek szolgálatába állottak, gyűlöljük ugyan, mert azt hazánkra nézve kárhóznak tudjuk. Valamennyi minisztert, mint magánembert, kifogástalan, tisztességes gentleman-nek ismerjük, a kik elmennek ide is, oda is, — meghívás folytán, mint nálunk is történt — hogy az ünnepség fényét emeljék. A politikai mellékcélokat tehát ne is kutassuk és tekintsük olybá mindenütt a minisztereket, mint vendégeket. Tehát igen természetes és rendén levő, hogy a hatóságok fejei üdvözöljék őket, mert ez így dukál és ez a kötelességük is.

A higgadt szemlélet nem is ez érinti kellemtlenül ezekben a miniszteri ünneplésekben, hanem az a mód, az a tulhajtott szervilizmus, a tömjénezésben való vetelkedés, melyet nemcsak a hivatalos közegek, de a polgárság különböző rétegei, mindenütt, a hol csak miniszterek megfordulnak, végbevisznek.

Hisz ebben a hyperloyális hódolásban és ünneplésben még a zseniális és minden ízben valódi magyar államférfiu, a nagy teremő,

alkotó, kezdeményező tehetséggel megáldott boldogult Baross miniszter sem részesült sehol és soha. Kérdhetjük e helyütt, vajjon a jelenlegi kabinet melyik tagja alkotott valami emittérem méltót a mai napig? Van-e a mostani kegyelmes uraink közt csak egy is, a ki a legkisebb érdemet is szerezte a haza körül? Hisz az egész kabinet élete nagyon prekárius, és bármelyik kegyelmes ur holnapra épp úgy járhat, mint Szelestei-Festetics. És akkor a mai miniszterek ismét csak visszashállanak a leszerelt közp-szerüségük kódos régiójába, vagy a teljes ismeretlenségbe, a honnét véletlenül a bársonyszékbe emelkedtek.

Még egy kérdés merülhet föl a kutató elme előtt: vajjon mit is csinálnak voltaképpen vidéken a miniszterek oly tömegesen? Mikor Pécsétt Perczel és Dániel, Kolozsvárott Bánffy és Wlassich, Győrött Erdély, Dániel Aradon megjelentek ünneplés céljából, voltaképpen azzal a hátsó gondolattal mentek ezekre a helyekre, hogy egy-ici-pici kis korteskedést csinálhatnak önmaguknak és hogy kegyesen fogadhassák, hogy a magyar városok a kormány lábainál hevernek.

Magában véve azt, hogy a miniszterek elmennek a magyar városok kulturális ünnepeire, hogy megismerjék azokat a vidéki városokat, azoknak ügyeit-bajait, viszonyait, est csak helyeselni tudók. Persze, ez a megismerés még nem meríti ki a célt, a miért mozgósítaniok érdemes magukat a kormány tagjainak. Sűrű utazásaikat csak az indokolhatná, ha a magyar városok jogos igényeinek figyelembevételére és kielégítésére buzditana, vagy még inkább: kötelezné őket a személyes tájékozódás.

Ha komolyan lehetne venni hatásokban és eredményekben is azt a kijelentést, melyet a frázisokban utazó Wlassich Gyula miniszter tett Kolozsvárott a városi küldöttség előtt, mely szerint a miniszter „nem barátja annak az irányzatnak, a mely a fővárosba, mint a mindent elnyelő központba, kívánja a kultúra, ipar és kereskedelem összes szálait együvé gyűjteni, hanem egy magasabb állameszme érdekében a vidéki városok fejlesztésének minden államférfiu fő gondjának kell lennie” — úgy talán még találának valami örvendetést ezekben a miniszteri utazásokban.

De hát megszoktuk már a néha udvarias-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Kaján Kajetán.

(Szomorú humoreszk.)

Főkapitány ur kérem, fogassa el Kaján Kajetánt! Ez az ur még százszorta papakosztább az igazi Papakosztánál! Képzelve csak a nyakamra sikka szottott egy tizenkilenc éves — hajadont.

Félek a következményektől. Drukkolok, akár csak Bánfy ekszelenciás ur, mikor szeredai napon szónokoltatni költetik néki a t. Házban.

Feleségem, hat élő gyerekek, anyósom és egy titkos ideálom van. Ezt a bugyellárisom veszélyére és kárára élő gárdát még kevesellette a sors: most egy tizenkilenc éves hajadonnal szaporította a létszámot ez a kujon Kaján Kajetán.

Kétségbe vagyok esve. Attól félek, hogy egy örült pillanatomban beállok az ekeminiszter mellé — államtitkárnak.

Tegnap este a „Keszli botos” kirakata előtt ténferegtem a király-utca sarkán, mikor barátságos mosolylyal egy hórihorgas úr megszólít:

— Szerbusz!

Talán valami özvíviz előtti ismerős, gondolám, és hatványozott nyájassággal feleltem:

— Szerbusz!

— Szép tőled, hogy rám ismertél.
 — Óh kérlek, kitűnő memóriám van; akárcsak egy ma született fajdkakasnak.

— Bravó te gézengúz; még mindig a régi spéci vagy, aki szereti a vicceket. Hehehe! — Egyébként hogy vagy öregem? Mióta lakol Pécsétt?

— Innen-onnan ötven esztendeje lesz, hogy születtem s azóta mindig ebben a hepe hupás utcájú világrészben lakozom.

— Igaz is ni, pardon! . . . Majdnem összetévesztettek más valakivel. Vacsoráztál-e már cimborám?

— Ma még nem. De becses engedelmeddel most hazafelé fogok indulni vacsorálni.

— Szó sincs róla. Az én vendégem leszel ma. Itt vagyok a lányommal a „Lyukas mogyoróba” szállva s ha nem veszed rossz néven: beinvitállok egy kis kurta vacsorára.

— A kedves lányod is itt van?

— Itt bizony a kis babácska. Eszékre utazom s minden áron velem akart jönni. Ma reggel értünk Pécsre s még az éjjeli vonattal tovább mentünk volna, hacsak veled össze nem hoz a szerencsés véletlen.

Láttam a helyzetet, t. i. hogy nem térhetek ki ismeretlen ismerősöm, illetve jóbarátom szives vendégszeretete elől: egy kiengesztelő sóhajt küldtem haza feleségemhez s megindultunk a Lyukas-Mogyoróba.

A kicsike már a vendéglő éttermében várt bennünket s unalmából megevett hat darab sósperecet.

Vendéglátó cimborám bemutatott neki:

— Jó barátom.

Én olyan mosolygó arcot és bűv-pukkedlit csináltam, mint amelyet Dezső báró szokott csinálni a t. Házban a tomboló ellenségi sorok felől. A kis mádika el volt ragadtatva udvariasságom által a maga mellé ültetve, az est öröme még hamarjában bevágott két sóskitit.

Aztán étlapot kértem a Sanyi pincértől, melyet a kicsike elé tartva, egynéhány perc múlva pirultan rebegette:

— Én szűszültet kérek . . .

Ezzel az egy-két szavával le voltam fegyveresve s tán rögtön szerelmet vallok neki, ha utána nem teszi:

— De sok krumplival! . . .

A krumpli kiabrándított a pillanat sütké heves szerelemből. . . Bitang krumpli, fogadd megvetésemet! . . . Képes volnék veled bandágo és selyemkötél nélkül az utolsó csepp vérig verokedni! . . .

Aztán mindannyian hosszaláttunk az evéshez. Ismeretlen ismerősöm hamarjába három adag foghagymás rostélyost tüntetett el az asztal szinéről; a kis médike pedig még négy porció sütsültet és tin dióspatkócskát örölt meg apró fogacskaival. Erősen meg voltam győződve, hogy ezek vagy koplaltak Árpád fejedelem kora óta, vagy pedig szemfényvesztésben utazó komédiások. A sör pedig úgy fogyott, hogy két kornyel szakadt meg a fölfordásban.

Barátom egyszercsak fölállott az asztal mellől:

kodó miniszterektől, kik a vidék hódoló küldöttsége előtt a bankett-mámoros levegőben sokszor beszéltek a „jó falusik“ szája íze szerint és aztán megint csak elfelejtik a szép ígéretek, a mint ruganyos léptekkel folszállnak ismét a főváros felé robogó vonatra és azután belevegynének újra Budapesten azokba a körökbe, melyek a vidéket nem szeretik és a minisztereket is megantitják reá, hogy ne szeressék.

Itt, a Lloyd-beli konc-osztogató tereben, a kiszáradt agyvelők közt csak az érdek, a gőzölgő haszonvágy mozgatja még az idegeket, ezekhez kell alkalmazkodni mindenkinek, a hol egy láthatatlan hatalom rendelkezik, osztja ki a szerepeket, és az utazásukból megtérő miniszterek beszámolnak szépen az ő mellécéljaikról, a mi tulajdonképpen a főcéljuk volt, mely rövid magyarsággal így hangzik, hogy: vakulj magyar!

Hirek.

Pécs, 1895. november hó 8.

— **(Pécsvárosi községi vasut.)** Ma délután 3 órakor ültek össze a gazdasági, építési és közrendészeti bizottságok együttes ülésre a városház községi termében, hogy határozzanak a Ritschl és társai pécsi cég által tett amas ajánlat tárgyában, mely szerint nevezett cég hajlandó 90 évi kizárólagossági jog mellett a pécsi községi hálózatot kiépíteni. Igen sok községi tag látott már, a melyeken sokkal kevesebb városatyá volt jelen. Tudósítónk a mai kis fiók-községi ülésen hevenyében 32 ideges városatyát számlált össze. Az értekezletet a távollevő polgármester helyett Herbert János tanácsos nyitotta meg hosszabb bevezető beszéddel, lelkőkre akarván beszélni imígy a megjelenteknek, hogy a már nyomtatásban szétküldött „szerszédés“, mely a nevezett cég érdekeit biztosítaná, en block fogadják el. Záray Károly assal kezdi jó hosszúra eresztett mondkáját, hogy sajtószertű fátyma volt Pécs városának, hogy mindig az első közt voltunk. Mikor Magyarországon még nem volt vasut, csak Bécs és Pest közt, mi voltunk az első a vidéken, a kiknek vasutjuk volt. Hogy milyen eredménnyel? Azt tudjuk. Így jártunk a gásvilágítással, a közsébnányák iparszerű kezelésével, a villanyvilágítással, és hasonlóképp fogunk járni a villanyos vasuttal is. Nehogy tehát újra ebbe az örökletes hibába essünk, gondoskodjunk eleve az elhárításáról. Szóla a kezdete ugyanis elhibásottnak tartja; mert a szerződés-tervezetet 3 nap alatt áthajtani nem lehet. Ez komoly tárgyalás tárgyát nem képezheti, mert csakis farang idején vehet kedves tréfának ilyen komédiát. Memorandumot várt volna a tanácsból, mely feltárta volna az anyagi előnyöket, melyek ebből a vasutból a városra nézve hármanak. A terv készítőinek halvány fogalma sem volt arról a miniszteri rendletről, mely megszabja az ily villanyos vasutak engedélyezésének módosait. No meg aztán a város vitális érdekeiről egy szó sincs benne ebben a szerződésben, szó sincs az alaptőke nagyságáról, nincs meghatározva, hogy mi képezi a tiszta jövedelmet, a mi nagyon relatív dolog, nincs szó a város bírságolási jogáról, az igazgatóságáról és ennek székhelyéről. Pedig hátha ilyen szerződést jót akarunk csinálni, elkérhetjük kölcsön a Budapest főváros erre

vonatkozó szerződését mintának a mi használatunkra. Nézete szerint ma szó sem lehet ennek a szerződésnek az elfogadásáról; most legfeljebb csak arról dissertálhatunk, hogy milyen irányban vezetessék a vasut, no meg, hogy mikor kezdődik a város megváltási joga. Nincs ember, aki ezen a szerződésen el tudna igazodni. Herbert bemutatja a budapesti villanyos vasut kölcsönkért szerződését, melynek §-ai benn vannak a miénkben is. A mi jogunk most csupán arról tanácskozni, vajjon átengedjük-e utcáinkat, tereinket a villanyos vasutnak, a többi úgy is a kereskedelmi miniszter dolga. Alig olvasta el Pintér aljegyző a címet, melyben „községi vasut“ engedélyezése kitétel fordul elő, a közbeiktatások áradata keresztelte egymást: „Hát nem villanyos vasut!?” „Nem árulunk zsákban macskát!“ „Nem engedjük magunkat becsapatni!“ a többi e féle. Hosszu vita kezdődött ezután az 1. § fölött, mely az építendő vasut irányát megszabja. Fekete Mihály, Záray és Papp József semmi esetre sem hajlandók beleegyezni, hogy a vasut a király- és ferenciek utcáján vezetessék keresztül. Különbben az utóbbi felszólaló sem akar most ezzel a hajánál fogva előrántott kérdéssel foglalkozni minden előkészület és megfontolás nélkül. Littera József szükségesnek és jónak találja az ügynek eme megbeszélését, hisz mi itt úgy sem fogunk dönteni, arra a közgyűlés hivatott. Legfeljebb csak az eszmét tisztázzuk. Szóba került még a keréktávolság, meg hogy a király-utcán az orosz vasutak példájára keskenyebb vágányu vasut legyen, melyről át lehet menni a szélesebbre; majd a három sín lerakása is javasoltatott és 5 óra felé járt már az idő, midőn a 71 §-ból álló szerződésnek még mindig csak az első §-ánál időztek. Több bizottsági tag megszökött a sötétedni kezdő teremből, ámbar Pintér aljegyző felhuzta a függönyöket. Lapunk zártakor nagy vehemenciával folyik a tanácskozás, és valószínűleg holnap is lesznek lelkes felszólalások.

— **(Jogász-táncestély.)** A f. hó 9 dikén tartandó jogász-táncestély iránt már is igen élénk érdeklődés mutatkozik. A táncestély fél 9 órakor kezdődik. A zenét a 44. gyalogezred katoná és Farkas Sándor cigányzenekara fogja szolgáltatni. Jegyeket válthatni a táncestély napján az „Olvasókör“ helyiségében (Lyceum-épület II. emelet) dél előtt 9 től 12-ig és délután 3 től 5 óráig és este a pénztárnál. A „Vigadó“ disztermébe a bejárat a Perczel-utca felől van.

— **(Az új ág. ev. püspök.)** Tegnap bontották fel a répcelaki ág. evang. gyűlést a dunántúli ág. ev. püspökre beadott szavazatokat. Ezekből Gyurátz Ferenc esett 160, Poszvek Sándorra pedig 149 szavazat, úgy, hogy Gyurátz Ferenc pápai ág. evang. lelkész 11 szótöbbséggel megválasztották dunántúli ág. evang. püspöknek.

— **(A jótékony nőegylet köréből.)** A tegnap délután tartott nőegyleti ülésben tárgyalták az egy újabb határozat folytán f. hó 30-án megnyitandó munkakiállítás ügyét. Határozatba jött annak 30-an délelőtt 10 órakor megnyitása, mely alkalommal meghívók mennek városunk előkelőségéhez a hatóságaihoz, hirlapíróhoz, tanítónőkhöz intézve. A megállapodás szerint 20 kr. belépti jeggyel, iskolák a tanítónők vezetése alatt 5 krt fizetnek, gyermekek szüleikkel 10 krt. A bíráló bizottság meg lett választva, kik a megnyitás napján működnek, másnap vasárnap a közönségnek remélhetőleg tömeges látogatása. Hétfőn délután tea lesz kiszolgálva, a házi készítményű tea 25 kr., a hozzávaló sütemények adagja 10 kr. Kedden, a bezárás napján délután a tombola. Tombolajegy 10 kr., ezeket most már

Sábel Kálmáné urnónél kaphatni, hova szinte kéretnek mindasok, kik eddig a bejelentési íveket be nem küldték, mielőbb elküldeni sziveskedjenek, mert előre kell tudni, mennyi a körülbelül mily tárgyak érkeznének be, hogy a rendezésnél főnkadás ne történjék. A karácsonyi gyermekruhák elkészítésére a hölgyek szivesek voltak vállalkozni — így szegénykék ha megkapják, rögtön hasznát is vehetik. A népkonyhára a nőegylet a pénzbeli adományokat hálással fogadja s hetenkint nyugtázza. Feltűnő azonban, hogy a vidékről, hová 150 kérelem lett küldve, terményeket eddig csak egy helyről kapott az egyület; pedig a birtokok s bérlők mily könnyen nélkülözhetnek egy-egy zsák bármiféle főzeléket, hagymát, lisztet, stb. s a népkonyhának mily nagy jótétemény és segítség ez.

— **(Dalestély.)** A pécsi dalárda folyó hó 23. napján (szombaton) tartja meg táncal egybekötött III. alapszabályszerű dalestélyét. Az estély műsora a következő: 1. Szeretlek. Férfikar Eckhardt Antaltól. 2. Magyar népdalok. Férfikar, Köppel Ferencről. a) Gyászba borult az életem. b) Kis anyalom, mért vagy olyan. c) Hej mór, mór. 3. Éj dal. Férfikar, Hoffer Károlytól. 4. Magyar népdalok. Férfikar, dr. Horváth Ákostól. a) Ha elmegyek. b) Kedves babám. c) Pásztorfiu. 5. Tied vagyok. Férfikar Huber Károlytól. Kezdeté esti 8 órakor.

— **(A lovasság szaporítása.)** A király rendelete folytán a lovasság, bár csak kis mértékben gyarapítottatni fog. Az ugynevezett „számon felettiek“ a 252 lovasszázad mindegyikénél 5 ról 12 re fognak emeltetni, a 42 lovasszázad mindegyike pedig két lovasított szakaszvezetővel mint távirókkal fog szaporítani. Új intézkedés a lovasságnál az eddigelé nem létezett „örvezetői“ állás szervezése is, a mi eddigelé csak a vadászcsapatoknál volt meg.

— **(Ügyvéd, a ki cigánykereket hány.)** Hol is történhetett volna másutt, mint a vig Bácskában. Egy fiatal ügyvédnek az utolsó nagypénteken széles jövedve támadt s mikor barátai arra figyelmeztették, hogy a kereszténység szomorú ünnepnapján mégsem illik olyan vidám hangulatban mutatkozni az utcán, caupa virtuskodásból másra is vállalkozott. Fényes nappal cigánykereket hányt az utcán. A stiklit meghallotta az ügyvédi kamara s a fiskális urat fegyelmi eljárás alá fogta és viselkedése miatt vad alá helyezte. A vad alá helyezést ügyvédhez nem illő botrányos magaviselet címén a héten helybenhagyta a curia is, melynek fegyelmi tanácsa az esettel most foglalkozott az ügyvéd felebezése következtében.

— **(Kitette a gyermekét.)** Tischler Ilona szobalány ez év április havában a pécsi kórházban egy törvénytelen fiu gyermeknek adott életet. Mikor a kórházból gyerekestül együtt elbocsátották, elindult haza Gilvánfára. Utközben eszébe jutott szegénye és szüleitől való félelmében gyereket a szentlőrinci országúton egy nagyon is észrevehető bokor mellé letette, maga pedig tovább ment faluja felé. Alig egy óra mulva egy fuvaros megtalálta az árnyékban szendergő kis fattyuhajtást, ki Csérkut község előljárósága közvetítésével újra bekerült a kórházba Pécsre. Így tudták meg, hogy Tischler Iloná a gyerek és Ilonát törvény elé állították. A leány szegényét, szüleitől való félelmét, szegénységét adván tette okául, a pécsi törvényszék ezeket és fiatal (17 éves) korát is figyelembe véve, egy évi börtönrre ítélte őt. Az ügy a pécsi kir. ítélőtáblára kerülvén, itt az enyhítő körülmények nagyobb méltatásával Váry Gyula bíró előadása alapján „Ilonka a cica“ büntetését hét hónapra szállították le.

— Egy pillanatra magatokra hagylak gyerekek. Csak aztán jól viseljétek ám magatokat!

— Ühüm! . . . mondá selyem hangon a kicsike és egy bistató tekintetét vetve rám, kocintottunk . . .

Olyan jól éreztük magunk egyedül kettesben, hogy eieinte föl se vettük a papa távollétét. De mikor egy jó félóra is elmúlt s a papa még mindig nem jött vissza: kezdett a dolog nyugtalanítani.

— Soká jön a papa, mondám türelmetlenül.

A kicsike csudálkosva nézett rám:

— Hát ő a maga papája?

Most meg én bámultam a kicsikére. (Gondolhatják kérem, hogy mennyire be lehettünk mindketten csudálkosva! . . .)

— Az enyém — felelém — az enyém ugyan nem, hanem a magácaké.

— Az ördög. Az én papám becsületes kefekötő . . .

As elfogyasztott sörök után itélve igazat adtam a kicsikének. Csakis egy kefekötő leánya tudja a söröspoharakat ilyen mély szakértelemmel kezelni.

— De hát akkor kicsodája magának ez az ur?

— Nekem sekim!

— Talán mégis?

— No, ha már meg köll vallanom, hát megvallom: a vasuton ismerkedtem meg vele, azt mondta, hogy kusztora-fabrikája van Amerikában s jelenleg

azért utasik Magyarországon, hogy ujszülött gyermekének szoptatós dadát keressen.

— Ah! . . .

— Igen. Én értesülve szándékáról, rögtön ajánlatot tettem neki . . .

— Hogy tudna neki egyet rekomendálni?

— Ugy van. Magamat rekomendáltam neki s rögtön meg is alkudtunk s most vagyunk utban Amerika felé.

Majd elszédültem a borzasztó kiábrándulás hatása alatt. Egy hölgy, aki bekebelez őt-hat adag szűz-sültet: szoptató dadának angasztaltja magát! . . .

Talán mindjárt el is ájulok, ha a Lyukas-mogyoró londinerja egy levelet nem tesz az asztalomra. Főlbontom. Alig hogy elolvastam: ijedten ugrottam föl, mintha vipera csipett volna meg s olyan basszus hangon ordítottam, mint a dahomey-i szerecsenek operaházának Ney Dávid-ja. A levélben ez volt:

„Köszönöm édes barátom a szivességedet, melyért örökre le vagyok irántad kötelezve. Az az ifju nő nem leányom, csak amolyan gyöngéd kötelékék fűttek hozzá néhány nap óta, mely viszonyt csak a te barátságod áldozata árán szakíthattam meg. Becsület szavamra mondom, csakis úgy tudtam tőle menekülni. Ha még egyszer találkoznánk ez életben; hasonló viszonzószolgálatra mindig kész hived Kaján Kajetán.“

Toll nem írhatja le a levél keltette impresszióimat, tehát nem is vesszöm a leírásukkal.

Kifizettem a cehet, összesen 18 frt 88 krt s épp azon tűnődtem: mitevő leszek most ezzel a nyakamba szakadt szoptatós dadával, mikor az ajtó nyilik s a két nagyobbik fiammal a feleségem lép be:

— Berci, te itt? Egy idegen nővel vacsorálsz? No várj vén gazember, csak gyere haza! . . .

Még a gyerekek is pirongettak:

— No ez nem szép tőled apa, hogy így megcsalod anyát. Így pocskolod el a pénzedet, hát ezért nem kerül nekünk új cipőre? . . .

— Higyjétek el, ártatlan vagyok, mint Percel Dező a polgári házasság megteremtésében. Rászédett egy gazember. Itt a levele, olvassátok el! . . .

Főkapitány ur kérem, kegyeskedjék elfogatni Kaján Kajetánt. Gonoszabb Ravacholnál, papakosztáts Papakosztánál. A személyleírását itt adom:

A r c a: szőrrel sűrűn benőtt, mely sörte erdőből csak a füléig érő száj tátogat ki rémséges pimasszággal.

S z e m e i: fekete ókulát visel s így nem láthatom, vajjon kékek avagy zöldek-e?

K ü l s e j e: nyakig érő bagaria-csizmák és bőrkabát.

F o g l a l k o z á s a: amerikai kusztora-fabrikás.

Berci.

— **(Elszabadult lovak.)** Ma délelőtt a sziget-országon nagy riadalmat okozott két ló száguldása, melyek feltartóztatlanul rohantak a kocsi-
val ki az országon. Egy kocsi elöl indult el fogat, valami paraszt kocsi, a bent idogáló gazdájuk Szarvas Pál úszógi gazda nem kis meglepetésére, a kit így megzavartak déli falatozásában. A megvadult állatok ki egész az országos vásártérig rohantak feltartóztatlanul, szerencsére azonban kárt sem emberben, sem a kocsi-
ban, sem magukba nem tettek. A vásártéren aztán elébük állt három arra tartó markos munkás ember és elfogta őket. S mert a gazdájuk sehol sem mutatkozott még, hát felültek szépen a kocsi-
ra és hajtottak szépen befelé az uton, a mikor találkoztak a lélekesszakadva futó gazdával, a kinek aztán átadták a megtévesztett lovakat. Szarvas Pál uram úgy megörült ennek, hogy bevitte őket egész a korcsmáig és rendelt egy-egy pohár bort a számukra, egyet pedig a maga számára. De nem mert bemenni a korcsmába, hanem ott itta meg a borát a kocsin, s aztán hajtott szépen kifelé a kocsi-
jával Úszógre.

— **(Az egyetemes tanügyi kongresszus.)** melyet a jövő évben a millenáris ünnepek alkalmából rendeznek, igen nagyszabásúnak ígérkezik. A kongresszust több szakbizottság készíti elő, köztük a társadalmi szakosztály is, melynek tagjai sorában Ember János baranyamegyei segédtanfelügyelő is helyet foglal.

— **(A pécsi polgári daloskör)** vasárnap tartandó őszi dalestélye igen sikerültnek ígérkezik, a rendezőség mindent elkövet, hogy a siker biztos legyen. Az élvezetes műsor után tánc következik, mely bizonyára virradtig fog tartani. A hangverseny kezdete vasárnap fél 9 órakor.

— **(Elfogott csalók.)** Engel Jakab bellyei új honpolgár, egyéb kereset hiányában, felcserélt kölcsönkövetőnek, s maga mellé vevén Koleszár Péter és Polgár István hozzá hasonló bellyei lakókat kompanistáknak, s azokkal aztán egy pokoli tervet főzött ki a hiszékeny emberek tönkretételére. Az volt ugyanis ennek a derék részvénytársaságnak a praxisa, hogy pénzváltással is foglalkozott, úgy hogy a ki nagyobb bankót akart váltani a faluban, hát csak vitte hozzájuk. Ekkor aztán ráfogták a pénzre, hogy hamis, de viszont biztosították az így megrémített embereket, hogy csak adják át nekik a rossz pénzt, majd ők jóval fogják beváltani Budapesten. Ekkép összeszedtek vagy 5000 frtot, s már kerekét akarták a kicsalt szép összeggel oldani, mikor az egyik becserélt ember, Gardi Ferenc feljelentette őket a csendőrségnél. A csendőrség rögtön intézkedett elfogatásuk iránt és kézre is kerítette őket, mielőtt a jómadarak elinálhattak volna a kicsalt bankókkal. Az elfogott csalók majd az igazság-
szolgáltatás kezei közé kerülnek.

— **(A kik borban utasnak.)** Tegnap számunkban ily címen közölt híreinkre vonatkozólag Horváth Kókán Ignác kijelentette ma szerkesztőségünkben, hogy Braun Pál vallomásának őreál vonatkozó része teljesen légből kapott, ez a vádosságnak nem megfelelő, annál is inkább, mert ő Braun Pált nem is ismeri s vele, úgy társával soha semmi összeköttetése nem volt.

— **(Apa az anya ellen.)** Gyura Ferencné szigeti-külvárosi lakos már három év óta elválva a feleségétől, a ki iszákos természete miatt nem tudott vele békeességben lenni. Az elvált házaspárnak van egy 11 éves fia, akit az asszony nevelt; mert a részeges apa mellett úgy sem birt volna az a gyerek felnődni. A kis Gyura Feri azonban tegnap eltűnt hasulról s még máig sem találták meg. Ma az anyja sirva panasolta a rendőrségnél, hogy elveszett a fia hasulról, míg ő dolgát végezni odajárt. De azt a gyanuját is kijelentette mindjárt, hogy a fiut az apa csalhatta el magával, mert már régóta azon mesterkedik, hogy a fiut magához csalja és el ne engedje; majd így aztán visszamegy az asszony is hozzá és keres ismét a számára — pálinkára való. A szegény anya sirva adta elő ezt a rendőrségnél, a hol azonnal intézkedtek, hogy az eltűnt fiut feltalálják; s első sorban Gyura Ferenc után nyomoznak. Ennek azonban nincs állandó lakása s így nem lehetetlen, hogy pár napba is belekerül, míg feltalálják és az anya visszakaphatja fiát, ha ugyan — visszakapja.

— **(Báttassék nagyközség)** képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén tárgyalta az állami anyakönyvvezetésnek a községi főjegyzőre való átszámolását folytán beállott erőssaporításnak miként való előteremtését. A képviselőtestület belátván a visszás helyzetet, hogy a község 800 frttal, szép föld haszonélvezetével és szabad lakással bíró jegyzője alig tehet valamit a község dolgában, hanem kénytelen állami szolgálatot tenni, egyhangu határozattal felzárkóztatni határozta a főjegyzőt, hogy mondjon le az anyakönyvvezetői hivatalról.

— **(Betiltott vásár.)** Baranyaváron f. hó 11 én (hétfőn) tartandó országos vásárra a sertések felhajtása — az uralkodó sertésvész miatt — kereskedelemügyi miniszeri rendelettel betiltatott.

— **(Az elveszett Szentgyörgy lovak.)** Sárkánytölő szent György lovak elvesztett, elvesztett tegnap este, még pedig egy arany késelő gombbal együtt, mely aranylánccal van ellátva és belső részén egy kis Szent György lovat ábrázoló arany kép van. A becsületet megaláztatja a rendőrségnél.

— **(Megesült állatjárványok.)** Mint legújabbán Pécs város rendőrkapitányságához érkezett alispáni átiratokból kitűnik, Bócsok községben a szarvasmarhák közt uralkodó száj- és körömfájás, Hidásd községben fellépett sertésvész, száj- és körömfájás, Magyar-Úrög községben fellépett sertésorbán, Cserdi községben uralkodott száj- és körömfájás, végre Daróc községben fellépett sertésvész, nevezett községben megszűnt, ennél fogva a jelzett községek az alispánilag elrendelt zár alól feloldattak.

— **(Sertésvész.)** Kaposvár környékén a sertésvész nem respektálja a hatóság azon kijelentését, hogy „megesült” — sőt mint levelezőnk írja — ujjlét erővel tört ki a ragály, úgy hogy a zárlatot megújítva Kaposvár határára is ki kellett mondani.

— **(Hét napos laksi.)** A régi magyar lakodalmakra emlékeztet egy értesítés, a mely Nagy István kanadai nábob fiának lakzójáról beszél. Eppen hét napig tartott a nagy dinom-dánom, a melynek hangulatáról csak úgy alkothatunk elő képet magunknak, ha megtudjuk, hogy mennyit fogyasztottak el a vendégek. Az pedig a következő adatokból olvasható ki. Elfogyott 3 métermázsa marhahús, 120 kilogramm disznóhús, 5 kilogramm hal, 160 tyúk, 7 lud, 4 pulyka, egész tömeg sonka, 5 kiló sajt, 15 doboz szardínia, 400 liter karcos, 100 üveg olasz rizling, 150 liter székelyhidi óbor, 120 üveg sör, 40 üveg pezsgő, 10 üveg tokaji aszu, 50 liter szilvórium, 7 liter konyak, 5 liter meggy-pálinka és 190 tepsi rétes és egyéb tésztafélé.

— **(Ló a vendéglőben.)** A deveseri korcsmákban sok mindenféle társaság megszokott fordulni és a vendéglőket nem igen lepi meg a legexcentrikusabb külsejű vendég belépése sem. Csak az a fődolog, hogy rendesen fizessen és akkor minden rendben van. Tegnap azonban mégis nagy riadalom volt a vendéglőben, a hová dél felé nagy robajjal egy paripa rontott be, hátán egy kétségbeesett parasztemberrel, a ki görcsösen kulcsolta át a ló nyakát. A paripa olyan erővel rontott be a korcsmába, hogy a szoba közepén gyanútlanul álló tulajdonost földhöz vágta. A furcsa eset úgy történt, hogy a ló hátán levő paraszt itatni akarta a lovat és e célból felült a lóra, a mely megvadult és őrlött vágatással vitte lovasát egyenesen a korcsmába. A lovasnak a futtatás folytán nem történt semmi baja, a ló azonban több helyen megszebesült, úgy hogy végre is lebunkózták.

— **(Új választások.)** Mint Barcsról értesítenek bennünket, e hó 6 án választották ott az új megyei törvényhatósági bizottsági tagokat, kik már a legközelebbi megyei gyűlésen lesznek hivatalos Barcs érdekeit képviselni. A választásra hárman voltak jelölve és pedig Perczel Ágoston kaposvári kir. törvényszéki bíró, Müller Nándor ügyvéd ugyan csak Kaposvárról és végül Kondrad Imre barcsi lakos, kik közül nagy többséggel megválasztották: Perczel Ágostont és Kondrad Imrét.

— **(A libám a réten legelész.)** Nyugodt lelkiismerettel dalolta ezt a nótát odahaza egy bányatelepi asszonyka, míg a libái csakugyan kint legeltek a réten. De óh fájdalom, ez a nyugalom nem sokáig tartott, mert mikor a menyecske kinézett a libái után, azoknak hült helyét találta. Nosza siránkozva indult keresésükre, s meg is találta őket a szomszédban, a hová a szomszédasszony — behajtotta őket, nehogy elveszenek gazda nélkül. Legalább így magyarázták ezt meg; a menyecske azonban nem érte be a magyarázattal, hanem megtitult mindenféle címmel, csak nem becsületessel a szomszédasszonyt. S mivel az sem hagyta annyiban a dolgot, támadt a libák miatt takarosan olyan asszonyháború, a mi nem tartozik a mindennapiak közé. A vége pedig az lett, hogy Virágné ifjasszony megtépett kontyval és összekörmölt ábrázzal hajította hasa a libáit; Sveretics Ábráné asszony pedig hidegburogatót volt kénytelen rakni a fejére, meg a két karjára. A libatügynek a bíróságnál valószínűleg folytatása lesz.

— **(Honnét származik a „komisskenyér.”)** A katonák között is csak nagyon kevesen tudják, hogy honnét vette nevét a „komisskenyér.” Ez az elnevezés a harminc éves háborúból származik. Mikor Wallenstein seregének egy része a Markban feküdt, az illető községek nem voltak képesek hosszabb időn át a szükséges kenyeret szállítani. Ezért tehát oly városokat és falukat is bevontak a szállításba, melyek nem voltak az elszállításával megterhelhetőek. Hogy az egyes községek megterhelésében igazságosak legyenek, a polgári hatóságok a csapat vezérekkel egyetértően külön bizottságot: „komissziót” bíztak meg, mely egyszerűen a kenyeret is tétette. E kenyeret aztán „komisszió-kenyér”-nek nevezték, miből idők folytán a „komisskenyér” lett.

— **(Gyűrű a szemétkben.)** Bokor Bernátéknál a ténszezonynak a napokban eltűnt a jegygyűrűje. Letette este, mikor aludni tért, az éjjeli szekrényre és reggelre kelve nem találta ott. Tűvé tették aztán az egész szobát, az egész házat; de a gyűrűt nem találták sehol. Legnagyobb eszorgossággal a kis Stanics Vera kereste, a ki mindenszentekkor jött be hozzájuk Úszógról szolgálnak. De hát a gyűrű csak nem volt feltalálható sehol. Az asszony már azon gondolkodott, hogy megmondja a gyűrűt eltűntét az urának és rendőri asszisztenciát vessen segítségül a Vera leányzó kivallatásánál, mikor véletlenül eszébe jutott, hogy megnézi a szemétes ládát. És csakugyan meg is találta annak fenekén az elveszett gyűrűt, a mit senki más, csak a Vera dughatott oda. S mikor ezt a szemétkbe mondta a leányszónak, az sirva fakadt és átkosta magát, kívánta, hogy a föld nyíljk meg alatta s süllyedjen ő el, ha csak egy ujjal is bántotta azt a gyűrűt és ha tudja, mikép került a szemétkbe. Siránkosását és átkait ugyan nem vette figyelembe Bokorné és a gyűrűtolvajnak kiadta az utat. S ma már Stanics Vera szép lassan gyalogolt kifelé Úszógre, csak azt sajnálva, hogy mért nem dugta el még titkosabb helyre azt az ellopott gyűrűt.

— **(Reform az ajánlott levelek feladásánál.)** A kereskedelemi minisztérium érdekes indítvánnyal foglalkozik, amelyet egy — nem a posta szolgálatában álló — horvátországi hivatalnok terjesztett előbe. Mindenki, aki ajánlott levelet feladott, tapasztalhatta, milyen nagy tolatkodással és idővesztéssel jár ez a tulajdonképp csekély művelet. Az említett indítvány azért meg akarja szüntetni azt, hogy az ajánlott levelet a hivatalnoknak adják át. Ehelyett — úgy mint a közönséges leveleséket — az ajánlottakat is gyűjtőszekrénybe dobnák. Az ajánlott-levél pecsét oldalára azonban a feladó kisebb alakú vévényt ragasztana, amelynek adatait maga töltötte ki. Postaindítás előtt két — egymást kölcsönösen ellenőrző — hivatalnok kivenné az ajánlott leveleket, lebélyegeznék őket, a feladóvévényeket pedig a feladónak küldönné el. Ezért egy krajcáros bélyeget kellene a feladónak a levélre ragasztania. A posta szavatossága akkor kezdődik, amikor a vévényt a feladónak kézbesítik. Ilyen módon a közönségek nem kellene a feladásnál várakoznia, az alkalmasságnak kevesebb lenne a dolguk és a kincstár is szép külön jövedelemre tenne szert. Az indítványra vonatkozólag a minisztériumban most dolgoznak ki szakvéleményeket.

— **(Öt tyúk, meg egy kakas.)** Városunk egy magánhivatalnok, ki tíres óráiban titokban a szent költészetnek áldoz, ma reggel bús ábrázzal jelent meg a rendőrségnél. Ott aztán elkezdte a mondogását ilyenféleképp:

„Volt nekem öt, kendermagos
Pettyegett tyúkom . . .”

— De uram . . . Nincs kedvünk, se időnk az ön verseit hallgatni. Vágtak szavába unisono a rendőrbiztosok.

— Pedig meghallgathatnák. Remek versek azok, uraim. Legutóbb is a „Kutyabagósi Hirkürt” hozott egyet tőlem. Nem olvasták. Sajnálom. . . Hanem térjünk a dologra. Amint fentebb is volt szerencsém mondani, hát van énnekem, azaz hogy fájdalom most már: volt, öt szép tyúkom. Tegnapelőtt vettem hozzájuk egy szép fajkakast, a mire elmondhattam a költő szavaival:

„Nem adom a kakasom
Tizenhárom garason.”

És ma reggel arra ébredtem, hogy nincs meg se a kakas, se az öt tyúk, mert valami jómadar az éjjel elemelte mind a hat darab kedves állatot. Óh most már uraim

„Odadnám a kakasom
Tizenhárom garason”,

de hát nincs meg a kakas, sőt az öt szép kendermagos, pettyegett tyúkom is odavan! Ígérjk meg, hogy elfogják a gas tolvajt, még ha a föld mélyébe vagy az ég magasságába költözött is. És akkor — fogadom önöknek ünnepélyesen — egyet az öt pettyegett tyúk közül megfőzetek paprikásnak s meginvitálom önöket egy kis barátságos tyúkvacsorára. Megigérik?

A biztos urak — megigérték.

— **(Fergalmi korlátozás.)** Az uralkodó száj- és körömfájás miatt az aló-ausztriai helytartóság a többek közt Baranya és Tolna vármegyék, továbbá Pécs szab. kir. város területéről a hasított körmű állatok bevitelét a járvány megállításáig betiltotta.

— **(A juhász szerelme.)** Málom községben juhászodott Egri Bálint gasdae mberné Kisfái Jani, a számadó juhász. A juhász nem épen rut gyerekek volt, s szemrevaló lévén a gasda felesége is, hát Egri uram egy napon arra a kinos tudatra ébredt, hogy féltékeny a juhászra. Félti tőle a saját hitos feleségét. S mert azt gondolta, hogy az ördög nem alszik, e tudatra ébredését az az elhatározás követte, hogy elküldi a juhászt. Fel is mondott neki, sőt meg is tetejeste a kijáró bérét, csak hogy menjen el a

hásától minél hamarabb. Kiszájt Janinak mit volt mit, tennie, és az egész a kis gúnyját és készült bucsut venni, a kapufélfától. Egri uramat azonban annyira bántotta a féltékenység, hogy még ki sem eresztette az asszonyt a szobából, hogy a juhász illedelmesen elkészüljön tőle, hanem beárkósolt vele együtt a tiszta szobába. S csak akkor ment ki, mikor biztosra vette, hogy Kiszájt Jani már elment. Az ajtó előtt, a mint kilép, megpillant egy darab papírost; felveszi s elolvassa a rajta levő asarkaláb betűket:

„Ne tessék haragudni gazduram, hogy elvittem magammal a Kajla csesőt. Ugy szeretem, hogy nem tudnék nélküle élni. Pista.“

Egri Bálint uram ámul-bámul, s aztán saját becses koponyájára ütve így szól:

— S még én azt hittem . . . Óh én számár!

— (Kegyelet.) Csádi Márton a kocsmában ül s eszik. Kenyeres pajtása Juhász István belép s megszólítja:

— Jobb volna, rokon, ha apádra gondolnál s koszorút szereznél a sírjára.

Mire Csádi így válaszol:

— Hiszen gondolni, gondolok rá, rokon; merlám, amit most eszem az emlékéért, ez a heilige-triéli éppenséggel a — negyedik.

Művészet, irodalom.

A létért való küzdelem. A franciák nagy írója, Daudet Alfons nagyon megharagudott az akadémiára, hogy őt még nem vette észre, s megírta a „Halhatatlanok“ című regényét, melyben lerántja az akadémikusokat a sárga földig, mi óriási szenzációt csinált, mert a közönség mindentűt egyformán szereti az akadémiát. A francia akadémia karavánját azonban mégis kissé zavarta haladásában a nagy csobolás, s értésére adta Daudetnek, hogy kész őt is megtenni halhatatlannak, ha valamiképp jóvá teszi a „Halhatatlanok“ at. Itt tehát a jó Daudet regénye folytatásaképp egy szindarabot, melyben kevés ugyan a cselekmény, de annál több a filozófia, szóval egészen a kadémikus stílusban, s erre az akadémia őt is megtette halhatatlannak. Ez a genesis a „Létért való küzdelemnek“, melyet tegnap láttunk először szinpadunkon. Ebben a darabban, a „Halhatatlanok“ egyik hőse, Astier Paul már elváltan él feleségétől, Padovani hercegnőtől, mert es rajtérte a Vaillant postást leányával, Lidivel való szerelmeskedésen. De Astier, ki a nálánál sokkal idősebb hercegnőt csak pénze és befolyása miatt vette el, már elpazarolta a felesége vagyonát s kihassánia befolyását, melynek révén az államtitkári méltóságig kapaszkodott, szemet vetett a dúsgazdag De Selény Eszterre, visszaédesgeti tehát a válásba beleegyezni nem akaró hercegnőt, hogy így a válást tőle annál könnyebben kicsikarhassa. A hercegnő azonban átlát a szítán s állhatatosan ellenzi a válást, úgy hogy Astier gyilkosság árán próbálja meg a tőle való szabadulást: a hercegnő poharába tölti azt a mérget, a melyet a szakítás fölött kétségbeesett postásleány ajkaitól ragadott magához. A hercegnő észreveszi a gyilkossági kísérletet s nagylelkűen beleegyesik a válásba, hogy a szeretett féfiut visszatérítse a vesztőhelyre vezető utról. El van tehát Astier utjából hártva minden akadály s már-már megcsinálja az új fényes parthet, a mikor Vaillant postástist az Astier utáni bánatában meghalt leányát megboszulandó, lelövi a modern strébert. Ez a cselekmény vontatottan fejlődik őt felvonáson keresztül, kifárasztván előadókat és néző közönséget egyaránt. Pedig színészeink nagy igyekezettel oldották meg nehéz feladatukat. Somogyiné a hercegnő szerepében igazán művészi felfogással adta a legszenyebb érzelmeiben vérig sértett, de szeretni mégis soha meg nem szűnő asszonyt s több ízben viharos tapsokat aratott érsétseli szavalatával s drámai jáékával. Balogh Etel a postásleány szerepében tőle megszokott bravórral rezgettette meg a szívek hurjait s különösen a harmadik felvonásban ragadta el művészi játékkal a közönséget, a mikor megbizonyosodik róla, hogy csak játékesztről szolgált az élvágyó Astier kezében. Mészárosnak egyik legsikerültebb alakítása az Astier Paul szerepe, melyet helyes felfogással és művészi rutinnal játszott. Peterdi is Vaillant postástist szerepében a régi Peterdi volt, ki ha kellő gondot fordít játékára, mindig magas fokán áll a művészetnek. Kalmár Pirocska De Selény Eszter epizód szerepében kedves alakításával felvillanyozta a közönséget s ebben közreműködtek Breznay Anna, (Tábornagyné), Follinus (Chemineau) Balla (Adriani) és Somogyi (Caussade), kik mindannyian helyes felfogással járultak hozzá az ősszjáték sikeréhez. Külön meg kell még emlékeznünk Végh Istvánról, ki a történelmi kastélyok kalauzoló felügyelőinek valóban tipikus alakját mutatta be Heurtebise szerepében.

Közeledik az újév és a naptárak áradata megindult redakciónkba. Ma a Légrady-féle intézet

ből Kenedi Géza dr. szerkesztésében „Jegyzék Napló, ügyvédek, közjegyzők, bírák és bírósági-végrehajtók számára“ cím alatt cinos, praktikus naptárt kaptunk. A 32. év folyamán naptári rész után a bélyeg- és illetékszabásokat hozza, utána a közjegyzői díjssabást. Majd kamatmutató táblázatokat sorsolási naptárt, azután az igazságügyi szervezet teljes schematizmusát, az ország összes ügyvédek névsorát, az újabb igazságügyi miniszeri rendeleteket találjuk a 221 oldalra terjedő zsebnaptárban. A mit az év minden napjára jegyzeteknek felhasználható úrlapok egészítenek ki. A célszerű zsebnaptár ára 1 frt 40 kr. és kapható minden könyvkereskedésben.

Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás címmel Laurencie Gyula Budapesten egy disszművet ad ki, mely megjelenik kéthetenként egy-egy füzetben magyar, német, francia és angol nyelven. Füzetenként ára 40 kr. E disszmű kiadója tiz esztendeig volt távol Magyarországtól; ezalatt bejárta az ó és új világ minden nevezetes országait és városait, látta a modern nagy kulturnemzetek roppant fejlődését és ime, mire visszatért tiz esztendő után, mily örömteljes meglepetés várt rá. Ott látta a nemzetet azon a magaslaton, a melyen a többi nagy nemzet állt. Ez bírta rá, hogy e disszalbumot kiadja a milleniumi kiállítás alkalmára, a mikor itt a nemzet ki fogja tárni mindazt, a mit produkálni tudott. Kiadja e disszművet a magyar kormány, a m. kir. államvasutak és a kiállítás igazgatóságának támogatásával és közreműködésével. Hadd jöjjön ide a francia, az angol, az olasz, a német és valamennyi, a ki saját nemzetének a nagyságára büszke, és bámulja meg a kiállítás csodáit s a nemzet nagy életrevalóságát.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november hó 8-án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén a vallás szabad gyakorlatairól szóló törvényjavaslatban tett főrendiházi módosítást Papp Géza és Veszter Imre elfogadásra ajánlották, a mit Kovács Albert ellenzett.

Csáky Albin szerint az egyházpolitikai reformok csorbítottanul keresztül lettek eddig vive, ez utolsó javaslatot tehát nem lehet lényegtelen módosítás miatt elejteni.

Vajay István a reformok, különösen pedig a felekezetenélküliség ellen beszél, a mit Tisza Kálmán is elítélt legutóbb a kolozsvári reform. theológia megnyitásokkor tartott beszédében.

Wlassich miniszter szerint a reformjavaslat módosítása nem változtat a lényegen semmit.

Tisza Kálmán kijelenti, hogy Kolozsvárott egy szóval sem beszélt a felekezetenélküliség ellen. (Vajay közbeszól: „Én a Magyar Államban olvastam.“ Zajos derűtség.) Sajnálja, hogy Vajayval nem lehet egy nézetben, de Kolozsvárott nem beszélt felekezetenélküliség ellen, csak azt mondta, hogy nem óhajtja annak protegalását. A budapesti lapok különben rövid táviratban közölték beszédét, a minnek teljes szövege benne van a kolozsvári lapokban.

Kolozsvári Kiss István a módosítás ellen nyilatkozik; Hermann Ottó pedig a főrendiház eltörlését kívánja szintén a módosítás elfogadása ellen tartott beszédében, miért őt a ház elnöke rendre utasítja.

A módosítás elfogadását a nagy többség megszavazta.

Öt pernyi szünet után Saághy Gyula szólott a napirenden levő költségvetés ellen.

Percel Dező belügyminiszter akart ezután válaszolni a választási visszaélések tárgyában hozzántézt interpellációra, de a ház az interpellációt az idő előrehaladottsága miatt holnapra halasztotta.

Kossuth Ferenc kedden, Apponyi Albert csütörtökön fog beszélni a költségvetési vitában.

TÁVIRATOK.

— **Eszéki küldöttség Bánffyval.** („A Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Eszék város küldöttsége ma adta át a diszpolgári oklevelet Bánffy miniszterelnöknek a képviselőházban. A küldöttséget Eszék város polgármestere vezette Bánffy elé, a ki az üdvözlő beszédre válaszolva örömet fejezte ki a fölött, hogy az egész horvát nemzet elítéli a zágrábi botrányt.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC.

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Eiben Mátyás Alsó-Meczenzéf.

Ajánlja szabadalmazott

tengeri-morzsolóját.

Darabonként bérmentve 4 frt. Ismételőknak tetemes árengedmény.

Arjegyzék ingyen.

5999. sz.

tlkvi 1895.

Árverési hirdetmény!

A dárdai kir. járásbírósa mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Griz Mihály dárózi lakos végrehajthatónak Vajda Ferenc laskói lakos végrehajtást szenvedő ellen 33 frt 48 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbírósa területén levő, Laskó községben fekvő, a laskói 12 sz. tjkvben felvett 119 hrsz. 34 hrsz. udvar és kertbeli fekvőségnek a 487. 1330. 1364, 1036/b. hrsz. ingatlanoknak Vajda Ferencet illető felire összesen 789 frtban ezenell megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi december hó 5. napján d. e. 10 órakor Laskó községben a bíró lakásán** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%,-át, vagyis 78 frt 90 kr. készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám a. keit igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságánál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, 1895. évi augusztus hó 22. napján. A kir. járásbírósa mint tlkvi hatóság.

Maurer Frigyes

kir. aljárásbíró.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy a Pécssett, irgalmas-utca 8-ik szám alatt levő

BELASITS-féle vendéglőt

átvettem és azt ujonnan berendezve szombaton november hó 9-én este 7 órakor nemzeti zenekar közreműködésével ünnepélyesen megnyitom.

Izletes ételek és jó italokkal, pontos szolgálat mellett egész napon át vendégeimnek szolgálatjára állok.

Bérletet étkezésre a házban és házon kívül is jutányos árért elvállalok.

Üzletemnek számos látogatás általi pártolását kérve, melyet kiérdemelni főtörekvésem leendő, maradok

Pécssett, 1895. november 8-án

mély tisztelettel

Polgár György

vendéglős